

OSOBNOSTNÉ PREDIKTORY PROFESIJNÝCH KOMPETENCIÍ UČITEĽOV V PREGRADUÁLNEJ PRÍPRAVE A V PRAXI

PhDr. Robert Krause, PhD., MPH, MBA

Záverečná konferencia

VEGA 1/0084/21 „Osobnostné, kognitívne a motivačné prediktory profesijných kompetencií učiteľov v pregraduálnej príprave a v praxi“

20.11.2023

UNIVERZITA
KONŠTANTÍNA
FILOZOFA PEDAGOGICKÁ
V NITRE FAKULTA

ÚVOD

OSOBNOSŤ

OSOBNOSTNÉ ČRTY

MODEL VEĽKEJ PÄŤKY

- PRÍVETIVOSŤ
- SVEDOMITOSŤ
- EXTROVERZIA
- NEGATÍVNA EMOCIONALITA
- OTVORENOSŤ SKÚSENOSTI

Roberts & Del Vecchio (2000); Heckman & Kautz (2014); Jackson, Thoemmes, Jonkmann, Lüdtke, & Trautwein (2012) Allport &

Odbert (1936) Digman & Inouye (1986), McCrae & Costa (1987)

CIELE VÝSKUMU

Ciel' 1: akým spôsobom korelujú osobnostné charakteristiky veľkej päťky s didaktickými kompetenciami + akým spôsobom osobnostné charakteristiky predikujú úroveň didaktických kompetencií + ako sa líšia učitelia v pregraduálnej príprave a učitelia v praxi.

Ciel' 2: akým spôsobom korelujú osobnostné charakteristiky veľkej päťky s interakčným štýlom učiteľa + akým spôsobom osobnostné charakteristiky predikujú úroveň interakčného štýlu + ako sa líšia učitelia v pregraduálnej príprave a učitelia v praxi.

Ciel' 3: akým spôsobom korelujú osobnostné charakteristiky veľkej päťky vyučovacím štýlom učiteľa + akým spôsobom osobnostné charakteristiky predikujú úroveň vyučovacieho štýlu učiteľa + ako sa líšia učitelia v pregraduálnej príprave a učitelia v praxi.

VÝSLEDKY: BIG FIVE – POROVNANIE SKUPÍN

PRÍVETIVOSŤ, SVEDOMITOSŤ, EXTROVERZIA, NEGATÍVNA EMOCIONALITA,
OTVORENOSŤ SKÚSENOSTI

Analýzy ukázali, že **učitelia v pregraduálnej príprave dosiahli štatisticky významne nižšie skóre v extravertzii, prívetivosti, svedomitosti a otvorenosti v porovnaní s učiteľmi v praxi.**

Zároveň sme však zistili, že **učitelia v pregraduálnej príprave dosiahli štatisticky významne vyššie skóre v negatívnej emocionalite v porovnaní s učiteľmi v praxi, čo je v súlade s nami stanovenou hypotézou.**

VÝSLEDKY – DIDAKTICKÉ KOMPETENCIE

PLÁNOVANIE A PRÍPRAVA, REALIZÁCIA, TRIEDNÁ KLÍMA A DISCIPLÍNA,
DIAGNOSTIKA A HODNOTENIE, SEBAHODNOTENIE

Celkovo sa ukazuje, že všetky osobnostné premenné štatisticky významne korelujú s didaktickými kompetenciami a to ako u učiteľov v pregraduálnej príprave, tak aj u učiteľov v praxi.

Prívetivosť, svedomitosť a otvorenosť voči skúsenosti mali štatisticky významné pozitívne efekty voči všetkým piatim didaktickým kompetenciám.

Jedinou osobnostnou charakteristikou veľkej päťky, ktorá významne negatívne súvisela so všetkými pozorovanými didaktickými kompetenciami, bola negatívna emocionalita.

VÝSLEDKY – INTERAKČNÉ ŠTÝLY

ORGANIZÁTOR, NEPOMÁHAJÚCI, CHÁPAJÚCI, VEDIE K ZODPOVEDNOSTI, NEISTÝ, NESPOKOJNÝ, KARHAJÚCI, PRÍSNY

Celkovo možno zhodnotiť, že iba interaktívny štýl „prísny“ má nejasné vzťahy s osobnostnými charakteristikami. Inak tomu však bolo pri ostatných interakčných štýloch, kde v niektorých prípadoch boli zaznamenané štatisticky významné stredne silné vzťahy.

Extroverzia, prívetivosť, svedomitosť a otvorenosť voči skúsenosti pritom ukazovali veľmi podobný vzorec vzťahov s interakčnými štýlmi. Konkrétne, všetky tieto osobnostné charakteristiky významne pozitívne súviseli s interakčnými štýlmi organizátor vyučovania, napomáhajúci, chápajúci, vedúci žiakov k zodpovednosti. Zároveň tieto charakteristiky významne negatívne súviseli s interakčnými štýlmi neistý, nespokojný a karhajúci.

Negatívna emocionalita súvisela s interakčnými štýlmi presne naopak – zistili sme významný negatívny súvis so štýlmi organizátor vyučovania, napomáhajúci, chápajúci, vedúci žiakov k zodpovednosti a zároveň významný pozitívny súvis so štýlmi neistý, nespokojný a karhajúci.

VÝSLEDKY – VYUČOVACIE ŠTÝLY

PODPORUJÚCI, ORIENTOVANÝ NA CIELE, ORIENTOVANÝ NA VEDOMOSTI, MANAŽÉR

Pomerne zásadné medziskupinové rozdiely sme zistili v prípade podporujúceho vyučovacieho štýlu – u učiteľov v pregraduálnej príprave tento štýl významne pozitívne súvisel iba s otvorenosťou, pričom išlo o veľmi slabý vzťah.

V skupine učiteľov v praxi sa však ukázalo, že tento štýl významne pozitívne súvisí s extroverziou, prívetivosťou, svedomitosťou aj otvorenosťou voči skúsenosti a zároveň významne negatívne súvisí s negatívnou emocionalitou.

Naopak veľmi podobné medziskupinové výsledky sme pozorovali v prípade vyučovacieho štýlu manažér, kde sa v oboch skupinách ukázal významný pozitívny súvis s extroverziou, prívetivosťou, svedomitosťou a otvorenosťou voči skúsenosti a zároveň negatívny súvis s negatívnou emocionalitou.

ZÁVERY

OSOBNOSTNÉ CHARAKTERISTIKY

Bekovich a Eyal (2021), Che a kol. (2023), Alexesca a kol. (2022)

DIDAKTICKÉ KOMPETENCIE

Barańczuk (2019), Palos & Maricutoiu (2013)

INTERAKČNÉ ŠTÝLY

Berkovich & Eyal (2021), Koverová, 2014), Ripski a kol. (2011)

VYUČOVACIE ŠTÝLY

Bekovich a Eyal (2021), Kothari a Pingle (2015)